

Shodno ovlašćenjima koja su mu data prema Članu 58.7 Zakona o energetsom regulatoru, Bord Regulatornog Ureda za Energiju na svojoj sednici održanoj dana **30 Juni 2006** usvojio je:

NACRT PRAVILNIK O OPŠTIM USLOVIMA SNABDEVANJA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

POGLAVLJE 1 OPŠTE ODREDBE

Član 1 Obim

- 1.1 Odredbe ovog Pravilnika se primenjuju na energetska preduzeća koja pružaju usluge iz oblasti energetike i vrše snabdevanje energijom (u daljem tekstu “energetska preduzeća”) i na krajnje potrošače koji koriste te usluge i energiju (u daljem tekstu “potrošači”).
- 1.2 Ovaj Pravilnik definiše sledeće uslove za:
  - a) principe i elemente sporazuma o snabdevanju;
  - b) priključivanje na sistem i
  - c) korišćenje sistema;
  - d) uslove za ugovor o snabdevanju;
  - e) pristup imovini potrošača
  - f) očitavanje brojila i fakturisanje;
  - g) plaćanje računa i isključivanje zbog neplaćanja kao i ilegalno korišćenje energije;
  - h) obaveze snabdevača da plati nadoknadu potrošačima za neisporučenu energiju ili isporučenu energiju slabog kvaliteta ili usluge u skladu sa standardima kvaliteta usluga kao što je predviđeno u tehničkom Kodeksu i relevantni licencom u skladu sa Tržišnim pravilima koje je usvojila RUE.
- 1.3 Prirodni gas i sva pitanja koja se odnose na nabavku i usluge gasovoda i skladišta gasa nisu predmet ovog Pravilnika.

Član 2 Struktura

- 2.1 Ovaj pravilnik sadrži dispozicije i priloge koji su integralni deo Pravilnika.

- 2.2 Obrasci zahteva za povezivanje i snabdevanje, ponuda za snabdevanje i sporazuma o nabavci i ugovora koji se nalaze u prilogima ovog pravila predstavljaju samo osnovne elemente koje odgovarajući dokumenti moraju da sadrže. Snabdevači mogu da dodaju takvim obrascima bilo koju drugu potrebnu informaciju, sve dotle dok je takva informacija u skladu sa principima iznetim u ovom Pravilniku i dok im ni na koji način ne protivreči.
- 2.3 Svi obrasci koje snabdevač pripremi u skladu sa Članom 2.2 moraju da budu podneti Regulatornog Ureda za Energiju (“RUE”) na odobravanje, a zatim objavljeni na internet stranici energetske preduzeća.

Član 3 Definicije

- 3.1 U ovom Pravilniku, osim ako kontekst drugačije zahteva:
- a) **“Pristup Dogovoru”** znači dokument potpisan od svih strana koje se slažu da budu povezani Tržišnim Pravilima.
  - b) **“Naknada pri podnošenju zahteva”** predstavlja naknadu koja se plaća za pokrivanje administrativnih troškova obrade zahteva za priključak mrežnog operatora, koju energetske preduzeće objavljuje posle odobrenja RUE.
  - c) **“Period fakturisanja”** predstavlja period, naznačen u broju dana od dana izdavanja poslednjeg računa, posle kog se računi šalju na adresu potrošača, onako kako je naznačeno u ugovoru o snabdevanju.
  - d) **“Sporazum o priključivanju”** označava sporazum između operatora sistema i korisnika sistema koji opisuje postupke priključivanja, otpočinjanja, održavanja i okončanja priključka na sistem.
  - e) **“Metodologija obračunavanja naknada za priključak”** označava metodologiju koju razvijaju operatori sistema u skladu sa Članom 5. ovog Pravilnika.
  - f) **“Naknada za priključak”** označava naknadu koju plaćaju korisnici sistema za priključak na mrežu onako kako je utvrđeno odredbama Pravilnika o cenama i Tarifne metodologije koje je donela Regulatorna kancelarija za energetiku i metodologijom obračuna naknada za priključak.
  - g) **“Energija”** označava bilo koji oblik proizvedene ili dobijene energije (električna, toplotna) koja je namenjena za snabdevanje ili prodaju.
  - h) **“Energetsko preduzeće”** označava preduzeće koje se bavi jednom ili više od sledećih energetske aktivnosti: proizvodnja, transformacija, prenos, distribucija, snabdevanje, trgovina ili skladištenje električne ili toplotne energije, ili prirodnog gasa na osnovu licence koja je izdata shodno Zakonu o energetskom regulatrou, ili bez licence, ako se takva licenca ne zahteva.

- i) “**Okvirni sporazum o tržišnim pravilima**” označava sporazum između operatora sistema i korisnika sistema kojim se Tržišna pravila postavljaju kao obavezujući dokument između strana (u daljem tekstu Okvirni sporazum).
  - j) “**Mreža**” predstavlja infrastrukturu potrebnu za prenos ili distribuciju energije (električne ili toplotne).
  - k) “**Aplicirajuća Stranka**“ znači stranka koja želi potpisati Pristup Dogovoru.
  - l) “**Snabdevač**” označava licencirano energetska preduzeće koje snabdeva potrošače, što obuhvata javne snabdevače i snabdevače/trgovce.
  - m) “**Sistem**” označava sistem povezane opreme predviđen za prenos i distribucije električne ili toplotne energije, ili prirodnog gasa do potrošača.
  - n) “**Operator sistema**” označava operatora prenosnog ili distributivnog sistema električne energije i/ili operatora distributivnog sistema toplotne energije, koji poseduje i koji je odgovoran za rad sistema, obezbeđivanje održavanja i razvoja mreže u određenoj oblasti, i gde je to primenljivo, njene interkonekcije sa drugim mrežama, kao i za obezbeđivanje dugoročne mogućnosti mreže da odgovori zahtevima za energijom.
  - o) “**Korisnici sistema**” označava bilo koje fizičko ili pravno lice koje ubrizgava ili povlači električnu energiju u ili iz prenosa i/ili sistem distribucije koji prenosi električnu energiju preko predajnika ili distributivni sistem za nabavku, uvoz ili izvoz električne energije.
  - p) “**Tarifna Metodologija**” znači odluka od strane RUE radi pokrivanja determinisanosti ukupnih dozvoljenih prihoda koji se mogu dobiti od regulnih tarifa i principa koji upravljaju strukturu tarifa koji su korišćeni za povraćaj tih dobitaka.
- 3.2 Bilo koji drugi izraz koji se koristi u ovom Pravilniku ima isto značenje kao i izrazi korišćeni u Zakonu o energetici, Zakonu o energetska regulatoru, Zakonu o elektroenergetici, Zakonu o centralnom grejanju i bilo kom drugom važećem zakonu i propisu na Kosovu.

Član 4

Opšti principi, prava i obaveze

- 4.1 U skladu sa odredbama ovog Pravilnika, svi potrošači imaju pravo i obavezu:
- a) na pošten i ravnopravan tretman pri snabdevanju energijom od strane snabdevača i otvoren pristup informacijama od strane snabdevača;
  - b) da zahtevaju priključak svojih energetska kapaciteta i opreme na mrežu operatora sistema, kada je takav priključak tehnički i ekonomski ostvarljiv prema odredbama Mrežnog ili Distributivnog kodeksa ili bilo kog drugog važećeg tehničkog kodeksa ili propisa;
  - c) da ima transparentne ugovorne odnose sa snabdevačem;

- d) da podnosi žalbe prema odredbama Pravilnika o postupku rešavanja sporova u slučaju bilo kog nezakonitog postupka ili propusta od strane snabdevača;
- e) da plaća za utrošenu energiju i za korišćenje sistema u skladu sa svojim ugovorom sa snabdevačem energije prema regulisanoj tarifi i/ili naknadama za korišćenje mreže koje je odobrila RUE.
- f) da dobija naknadu od snabdevača za neisporučenu energiju, ili za nizak kvalitet isporučene energije ili usluga, u skladu sa sporazumima o snabdevanju i standardima pružanja usluga koje se nude potrošačima, uključujući kvalitet usluga i sigurnost i pouzdanost snabdevanja koji su predviđeni u tim sporazumima;

4.2. Snabdevač mora da:

- a) potpiše sporazum o priključivanju i okvirni sporazum sa operatorima sistema u svoje ime i u ime potrošača;
- b) se pridržava odredbi ovog Pravilnika i bilo kog važećeg pravilnika, tehničkih i komercijalnih kodeksa;
- c) fakturiše i naplaćuje račune od potrošača;
- d) pravi ponude, ugovore, račune, izjave i obaveštenja koji se upućuju potrošačima;
- e) uspostavlja odeljenja odgovorna za zaštitu i pružanje informacija, podrške i saveta potrošačima; (uključujući službu potrošača, rasvetu niske energije, grejač za toplu vodu, izveštaje o računima, gašenje svetala, itd).
- f) vodi i ažurira dokumentaciju u vezi sa očitavanjem brojila, fakturisanjem i naplatom računa, ili bilo koju drugu potrebnu dokumentaciju predviđenu u ovom Pravilniku i relevantnim kodeksima;
- g) obrađuje žalbe svojih potrošača prema odredbama Pravilnika o postupku rešavanja sporova;
- h) pruža usluge potrošačima u skladu sa standardnim performansama i tehničkim standardima koji su uspostavljeni važećim normama i propisima RUE;
- i) osigura potrošačima, barem jednom godišnje pismeni opis njihovih prava i odgovornosti prilikom potpisivanja Ugovora o Nabavci i kada se dese promene koje su u vezi sa provizijom energije u Ugovoru o Nabavci. Skup ovih prava treba da se odobri od RUE;
- j) unapred podnosi RUE-u na razmatranje i odobravanje obrazac Ugovora o snabdevanju koji je ponudjen potrošačima;
- k) pruža informacije potrošačima u ime operatora sistema.

4.3. Operator sistema mora da:

- a) postupa u skladu sa odredbama ovog Pravilnika i bilo kog važećeg pravilnika, tehničkih i komercijalnih kodeksa;
- b) odgovori u roku od 30 dana na bilo koji zahtev za priključivanje koji podnese korisnik sistema nabavke ili kvalifikovani potrošač;
- c) priključi bilo kog korisnika sistema generalno ili svakog pojedinačnog potrošača, ako je takvo priključivanje tehnički i ekonomski izvodljivo pod uslovima iznetim u ovom Pravilniku, važećim tehničkim kodeksima, Tržišnim pravilima i relevantnom sporazumu o priključivanju;

- d) održava priključke i mrežu u skladu sa odredbama tehničkih kodeksa i relevantnog sporazuma o priključivanju;
  - e) naplaćuje od korisnika sistema naknade za korišćenje sistema;
  - f) vrši tačno i redovno očitavanje brojila;
  - g) vodi i ažurira dokumentaciju u vezi sa priključcima, sporazumima o priključivanju, zahtevima za priključivanje, zahtevima za izmene, fakturisanju, planskim i neplanskim prekidima u snabdevanju, usklađenosti sa zahtevima kvaliteta i bilo kojim drugim relevantnim podacima shodno odredbama drugih važećih pravilnika;
  - h) razmatra pisane žalbe u vezi sa očitavanjem brojila;
  - i) ispituje i popravlja priključke i brojila;
  - j) pruža snabdevačima informacije u vezi sa priključkom i korišćenjem sistema;
  - k) izbegava bilo kakvu diskriminaciju pri pružanju svojih usluga;
  - l) izrađuje i predaje u RUE Metodologiju obračunavanja naknada za priključak uključujući obrasce potrebne za priključak i korišćenje sistema u skladu sa dispozicijama iznetim u ovom Pravilniku i drugim pravilnicima koje donese RUE;
  - m) objavljuje na zvaničnoj internet stranici i omogućiti isto i na pisani način o skorijoj izjavi o Metodologiji Naplate Priključka odobrenog od strane RUE i objavi obaveštenje o efektu u dnevnim novinama.
- 4.4 Svaki snabdevač i operator sistema su obavezni da donesu smernice u vezi sa uslovima snabdevanja energijom i priključivanja u skladu sa ovim Pravilnikom unutar vremenskog roka koji ne prelazi 90 dana, posle prijema licence. Sve takve smernice moraju da obezbede transparentne i nediskriminatorne postupke i moraju da budu podnete RUE-u na razmatranje i odobravanje pre usvajanja. Ove smernice moraju da budu stavljene na raspolaganje javnosti putem objavljivanja na zvaničnoj internet stranici i u dnevnim novinama, obaveštenja, javnih izveštaja ili na bilo koji drugi način koji se smatra odgovarajućim.

POGLAVLJE 2 PONUDA GREJANJA

Član 5 Uopsteni principi Ponude Grejanja

- 5.1 Svi potrošači će imati pravo, kada je to tehnički i ekonomski moguće, uživati usluge grejanja od strane mreža energetske preduzeća koja izvrsavaju javne službe u skladu sa ovim Pravilnikom.
- 5.2 Ponuda grejanja se sada koristi za grejanje prostora, i eventualno će se koristiti za dobijanje tople vode u domaćinstvima.
- 5.3 Ponuda grejanja za grejanje prostora će biti dostupna tokom grejne sezone koja normalno traje od 15. Oktobra do 15. Aprila; u zavisnosti od vremenskih uslova grejna sezona može biti skraćena ili produžena (vanredna ponuda grejanja)
- 5.4 Grejna sezona može biti produžena maksimalno od 1. Oktobra do 30. Aprila, primenjujući vanrednu ponudu grejanja u skladu sa sledećem:

- a) vanredna ponuda grejanja će se primeniti u slučaju kada je, u skladu sa podacima meteoroloških službi ili u skladu sa podacima toplotne elektrane, vanjska temperatura izmerena u 21:00 u rejonu pokrivenom kompanijom za grejanje, tri dana zaredom iznosila manje od 12 °C;
  - b) vanredna ponuda će prestati kada je, u skladu sa podacima meteoroloških službi ili u skladu sa podacima toplotne elektrane, vanjska temperatura izmerena u 21:00 u rejonu pokrivenom kompanijom za grejanje, tri dana zaredom iznosila 12 °C ili više;
- 5.5 Grejna sezona će biti skraćena zaustavljanjem ponude grejanja samo u slučaju kada je, u skladu sa podacima meteoroloških službi ili u skladu sa podacima toplotne elektrane, vanjska temperatura izmerena u 21:00 u rejonu pokrivenom kompanijom za grejanje, dva dana zaredom izmerena 12 °C ili više, i vremenska prognoza predviđa da će temperature, u sledeća tri dana biti 12 °C ili više.

POGLAVLJE 3 PRIKLJUČIVANJE NA SISTEM

Član 6

Opšti principi Metodologije obračunavanja naknada za priključak

- 6.1 Operatori sistema moraju da urade Metodologiju i postupke obračunavanja naknada za priključak u punoj saglasnosti sa “Tarifnom metodologijom” koju je usvojila RUE a koja uključuje naknade za:
- a) Pre aktivnosti potrebne u cilju projektovanja, izgradnje i održavanja priključka kao odgovora na zahtev korisnika sistema i kvalifikovanih potrošača;
  - b) instalacije: električnih vodova ili toplovodnih cevi, energetskih postrojenja ili brojila za potrebe priključivanja na ulaznom ili izlaznom delu mreže;
  - c) aktivnosti u cilju priključivanja ili izmene sistema;
  - d) okolnosti u kojima su električni vodovi, toplovodne cevi ili energetska postrojenja koji treba da budu instalirani većih dimenzija nego što je to potrebno za korišćenje mreže;
  - e) održavanje i opravku (uključujući bilo koju kapitalizovanu naknadu) koji su potrebni za priključak i obezbeđivanje ili instalaciju brojila u cilju izvršenja priključivanja na mrežu, ako je primenljivo;
  - f) granice između prenosnih i distributivnih mreža u odnosu na novog podnosioca zahteva;
  - g) odspajanje sa mreže i uklanjanje opreme (vodovi, brojila, cevi) posle odspajanja;
  - h) činjenje priključka neaktivnim u slučaju konzerviranja elektrane.
- 6.2 Metodologija Naplata veza treba napraviti proviziju za žalbe od strane aplikanta RUE-u protivu ponuda veza odobrenih od operatora sistema.
- 6.3 Metodologija naplate priključka treba biti projektovana na takav način koji ne diskriminise između sličnih korisnika koji se povezuju na mrežu kada se naplaćuje novi priključak ili zamenjuje isti ili vrši promenu postojeće mreže

Član 7

Zahtev za priključivanje

Na osnovu Metodologije i postupaka obračuna naknada za priključak, podnosilac zahteva podnosi svoj zahtev snabdevaču koji treba da bude prosleđen operatorima sistema na način propisan u Prilogu A ovog Pravilnika.

Član 8

Ponuda za priključivanje

8.1 Posle registracije zahteva za priključivanje/ili izmenu priključka, operator sistema obavlja potrebne aranžmane u cilju proučavanja tehničkih zahteva priključka, ako je potrebno posećuje prostorije koje su predmet zahteva i pravi i dostavlja pisanu ponudu za priključivanje, kao što je dato u Prilogu B ovom Pravilniku.

8.2 Ponuda za priključivanje mora da sadrži elemente u vezi sa:

- a) za one aplikante koji su definisani u Tarfnoj Metodologiji i Metodologiji Naplate Veza, poslovima koje je potrebno obaviti u cilju priključivanja korisnika sistema na postojeću prenosnu ili distributivnu mrežu i za dobijanje bilo koje saglasnosti koja je potrebna za tu svrhu; ovde će se na to pozivati kao na "plitak priključak";
- b) za one aplikante koji su definisani u Tarfnoj Metodologiji i Metodologiji Naplate Veza poslovima koje je potrebno obaviti u vezi sa proširenjem ili pojačanjem prenosne ili distributivne mreže, radi dostizanja potrebnog zahteva ili kapacitetne zahteve aplikanta; ovde će se na to pozivati kao na "dubinski priključak";
- c) za one aplikante koji dobijaju nabavku po nivou voltaže i spadaju pod maksimalnom potrebom i distancom od postojeće mreže distribucije, kao što je određeno u Tarfnoj Metodologiji i Metodologiji Naplate Veza, naplata standardne naknade
- d) instalacijom odgovarajućih brojila koji su potrebni operatoru sistema da izmeri električnu ili toplotnu energiju na ulazu ili izlazu;
- e) instalacijom takve rasklopne opreme ili druge opreme koja može da bude potrebna;
- f) instalacijom specijalne merne, telemetrijske opreme ili opreme za obradu podataka za potrebe omogućavanja aplikanta od kojih je zatraženo isto bilo kom licu da postupa u skladu sa Tržišnim pravilima.

8.3 Kao dodatak predviđenim zahtevima u Članu 8.2, u slučaju povezivanja na distributivnu toplotnu mrežu, ponuda za priključak treba sadržati takodje tehničke uslove priključka kao dodatak ponudi, koji će odrediti:

- a) tehničke parametere sistema gradskog grejanja;
- b) lokaciju podstanice unutar potrošačevog prebivalista, naglasavajući tačku priključka i vrstu priključka na dovodnoj cevi;
- c) limite vlasništva instalacije unutar podstanice;
- d) vrstu protoka nosioca toplote i tabele regularnosti;

- e) zahteve koji se tiču podstanica a u vezi sa specifičnim zahtevima konstrukcije podstanice, i naglasavanje opreme podstanice i lokacije ventila za kontrolu protoka, termometar, i metar za pravljenje sekundarnog sistema dotoka vode
  - f) zahteve koji se tiču unutrašnje instalacije grejanja
- 8.4 Pri davanju ponude za sklapanje sporazuma o priključivanju ili pri odgovaranju na zahtev za priključivanje podnosioca zahteva, operator sistema mora da naglasi:
- a) datum do kog bilo koji radovi potrebni za omogućavanje pristupa mreži moraju da budu završeni;
  - b) naknada koja mora da bude plaćena u vezi sa potrebnim uslugama mora da bude prezentovana na način koji ju u skladu sa metodologijom obračuna naknade za priključak; i
  - c) takve druge uslove u vezi sa svakom od zahtevanih usluga koji mogu da budu odgovarajući za potrebe sporazuma.
- 8.5 Za potrebe utvrđivanja i naplate odgovarajućeg dela troškova aplikantu koji su direktno ili indirektno napravljeni pri obavljanju radova iz sporazuma za obezbeđivanje priključka ili za modifikaciju postojećeg priključka, operator sistema mora da uzme u obzir:
- a) korist koju će od priključka imati drugi, operatori sistema, sadašnji i/ili budući korisnici sistema ili treće strane, a od strane operatora sistema, u skladu sa paragrafom a);
  - b) sposobnost operatora sistema da nadoknade deo tih troškova od sadašnjih i/ili budućih korisnika sistema ili trećih strana; i
  - c) da se naknade za priključak plaćaju jednokratno i da moraju da budu plaćene pre početka radova na priključivanju.
- 8.6 Za ojačanje postojeće mreže neće biti naplaćivana naknada ako novi ili povećani zahtevi za opterećenjem ne premašuju (3) % postojećih efektivnih kapaciteta u relevantnim tačkama mreže, i ako je ojačanje izvršeno na više od jednog nivoa iznad napona priključka.
- 8.7 Ponuda za priključivanje treba da bude urađena i dostavljena potrošaču preko snabdevača u vremenskom periodu koji ne premašuje:
- a) trideset (30) kalendarskih dana od dana dostavljanja zahteva za priključak na niskonaponsku mrežu;
  - b) devedeset (90) kalendarskih dana od dana dostavljanja zahteva za priključak na srednjenaponsku ili visokonaponsku mrežu.
  - c) Trideset (30) kalendarskih dana od dana dostavljanja zahteva za priključak na mrežu gradskog grejanja
- 8.8 U slučaju uspostavljanja priključka za kvalifikovanog potrošača, ponuda i sporazum o priključku mogu da budu doneti i dostavljeni bez posredovanja snabdevača. Kvalifikovani potrošač u tom slučaju mora da potpiše Sporazum o pristupanju, koji je obavezan za

pridržavanje Tržišnih pravila. Pre potpisivanja pristupa dogovoru kvalifikovani potrošač je obavezan da obezbedi Nabavnu/Trgovačku Dozvolu od RUE.

- 8.9 Krajnji rok za podnošenje ponuda za priključak može da bude produžen u slučaju komplikovanog priključka koji podrazumeva prethodnu izradu tehničke studije o proširenju mreže ili zbog bilo kog sličnog razloga prema odredbama mrežnog ili distributivnog kodeksa ili drugih primenljivih kodeksa. U takvim slučajevima, studija mora biti završena unutar devedeset (90) kalendarskih dana od dana predaje aplikacije za vezu i ponuda veze mora biti predata unutar trideset (30) dana nakon završetka relevantnih studija.
- 8.10 Metodologija Naplate Priključka treba, u slučaju nesuglasica o pojmovima ponude veze, obezbediti za aplikanta radjenje njegovih tehničkih studija o njihovom trošku, i za operatora sistema da omogući takvu studiju preko provizija potrebnih informacija za koje se dodatna naknada može dobiti.

Član 9 Odbijanje priključivanja

- 9.1 Operator sistema može da odbije da priključi podnosioca zahteva, privremeno ili trajno, samo ako je takav priključak tehnički ili ekonomski neizvodljiv prema odredbama mrežnog ili distributivnog kodeksa ili drugih primenljivih kodeksa.
- 9.2 U tom slučaju, podnosiocu zahteva mora da bude dostavljena pisana izjava u kojoj se navode razlozi odbijanja u roku koji nije duži od trideset (30) kalendarskih dana od dana podnošenja zahteva, unutar vremenskog roka postavljenog u Članu 8.9.
- 9.3 U svojoj izjavi operator sistema upućuje na mogućnost budućeg priključivanja u skladu sa planom razvoja mreže, ako je to primenljivo.

Član 10 Sporazum o priključivanju

- 10.1 U vremenskom roku naznačenom u ponudi o priključivanju, podnosilac zahteva prihvata ponudu podnošenjem snabdevaču sporazuma o priključivanju datog u Članu 30.8 i priznanice o uplati odgovarajućih naknada za priključak koji treba da budu prosleđeni operatoru sistema.
- 10.2 Sporazum o priključivanju zaključuje se na dan dostavljanja operatoru sistema potpisanog sporazuma o priključivanju.
- 10.3 Sporazum o priključivanju:
- a) sadrži opšte principe iz Člana 6;
  - b) sadrži elemente iz Člana 8; i
  - c) sadrži uslove koji se odnose na otpočinjanje priključivanja, naknade i uslove plaćanja, okončanje i sporove;

- d) sadrži minimalne sigurnosne standarde;
- e) sadrži minimalne standarde sigurnosti uključujući zahteve u vezi sa zapečaćivanjem opreme za merenje i zaključavanje kutija u kojima su aparati, oprema za merenje, transformatori i metrični krugovi instalirani;
- f) Dispozicije predstavljene pod d) i e) će se koristiti sve do dana kada tehnički kodovi predviđeni u Zakonu o Električnoj Energiji ne stupe na snagu.

Član 11 **Priključivanje**

- 11.1 Po zaključivanju sporazuma o priključivanju, operator sistema mora da uspostavi priključak onako kako je specificirano u tom sporazumu.
- 11.2 Po uspostavljanju priključka, operator sistema izrađuje izveštaj koji potvrđuje da je priključak urađen prema uslovima sporazuma o priključivanju i podnosi ga operatoru sistema.
- 11.3 Priključivanje korisnika izvršeno prema gore pomenutom postupku ostaje validno u slučaju bilo kakve promene statusa snabdevača ako sporazum o priključivanju nije raskinut.
- 11.4 Veza potrošača će biti aktivirana (uključena) nakon pismene instrukcije nabavljača Operatoru Sistema da je pogodba o nabavci ustanovljena i da se zahtevi o nabavci trebaju ispuniti.
- 11.5. Održavanje elemenata duboke veze treba biti odgovornost Sistema Operatora Transmisije i Distribucije i obavlja se bez ikakve dodatne naplate potrošaču. Operator sistema treba odrediti povoljnu početnu naknadu za kapitalne troškove održavanja plitkih veza na ne-diskriminatorni način za sve korisnike takvih veza.
- 11.6. Član 11.5 se neće koristiti za već postojeće veze potrošača. Za održavanje ovih veza operatori sistema će naplacivati potrošačima, po postojećim bazama, u skladu sa listom odredjenom i odobrenom od RUE, i naplata tarife takvim potrošačima može biti odredjena shodno tome. Održavanje veze u skladu sa ovim Članom, uključuje kablove/žice koje su povezane sa mrežom operatera, opremu za merenje i osigurače (ukoliko je moguće) kutija za merenje, što će biti radjeno samo od strane Transmisionih i Distributivnih Operatora Sistema.
- 11.7. Potrošači koji poseduju tačke priključka uključujući opremu za merenje, mogu transferovati svoja sredstva operatorima sistema bez kompenzacije bilo kakvih troškova odmah nakon stavljanja u pogon kao sto je zatraženo u tehničkim kodovima izdatim od operatora sistema i odobrenim od RUE. Do dana kada će ta sredstva biti transferovana od potrošača, provizije iz člana 11.5 će biti primenljive. Transferovana dobra će biti uključena u osnovna dobra operatora sistema koja se koriste za odobravanje regulativnih tarifa RUE u skladu sa postavljenim principima u Tarifnoj Metodologiji.
- 11.8. Operator sistema u slučaju namere potrošača da iskoristi proviziju u članu 11.6 može zatražiti regulisanje tarife u skladu sa Pravilnikom o Cenama i Tarifama. Eventualna transferovana sredstva dobijena u članu 11.7 ce biti podrazumevana u skladu Tarifne Metodologije odobrene od RUE.

POGLAVLJE 4 KORIŠĆENJE SISTEMA

Član 12

Opšti principi pokrivanja troškova korišćenja sistema

Naknade za korišćenje mreže predviđene su u stavu 22 Tržišnih pravila i utvrđene principima obračuna u Pravilniku o cenama i tarifama i Tarifnom metodologijom i naknadama za bilansiranje i korišćenje pomoćnih službi.

Član 13

Pristup za korišćenje sistema

13.1 U cilju pristupanja sistemu, Strana podnosilac zahteva ili treba biti potpisnik pristupa dogovoru ili potpisuje Sporazum o pristupanju sa Operatorom tržišta u ulozi Autorizovane strane koji postupa u svoje ime i u ime svih drugih strana u Okvirnom sporazumu (u daljem tekstu "Ovlašćena strana").

Član 14

Okvirni sporazum

14.1 Ovlašćene strane potpisuju Okvirni sporazum po kojem Tržišna pravila postaju obavezujuća za strane u sporazumu koje moraju da se pridržavaju Tržišnih Pravila.

POGLAVLJE 5 UGOVORI O SNABDEVANJU

Član 15

Zahtev za snabdevanjem

15.1 Zahtev za snabdevanje podnosi potrošač snabdevaču u cilju zaključivanja Ugovora o snabdevanju.

15.2 Potrošač mora da podnese zahtev za snabdevanje kada promeni snabdevača. U slučaju da za takvog potrošača nije potrebno proširenje kapaciteta priključka, nema potrebe za primenom odredbe iznete u Članovima 7. i 8. ovog Pravilnika. U slučaju kada potrosac ne zadovoljava minimalne komercijalne, bezbedonosne i sigurnosne zahteve kao što je opisano u članovima 7, 8, 10 i 11 ovog Pravilnika, postojeća veza će se prekinuti dogovorenog dana što će omogućiti potrosacu da pripremi novu alternativnu vezu koja će zadovoljavati zahteve. Obrazac zahteva samo za promenu snabdevača dat je u Prilogu ovog Pravilnika.

- 15.3 Zahtevi za snabdevanje moraju da budu podneti na standardnom propisanom obrascu u skladu sa **Prilogom A** zajedno sa potrebnom dokumentacijom. Snabdevač je obavezan da zavede bilo koji zahtev za napajanje.
- 15.4 Snabdevač mora da razmotri zahtev u roku od 30 dana od dana prijema, i daje pismenu izjavu svoje namere o tome da li prihvata ili odbija aplikaciju. Ovaj rok može da bude produžen za petnaest (15) kalendarskih dana u slučaju kada su potrebne dodatne informacije. Podnosilac zahteva o tom produženju mora da bude obavešten u pisanom obliku.
- 15.5 Snabdevač mora da razvije i podnese na odobravanje RUE-u smernice koje se odnose na kriterijume na osnovu kojih podnosilac zahteva ili potrošač mora da pokaže zadovoljavajuće ponašanje u smislu plaćanja novih ili izvršenja postojećih usluga, uključujući bilo koji zahtev ili aranžman za plaćanje depozita iz Člana 23. Podnosilac zahteva može da bude odbijen ako nije u stanju da obezbedi prihvatljivo ponašanje u skladu sa ovim pravilima i smernicama koje je usvojio Bord RUE.
- 15.6 Ako je zahtev za pružanje usluga odbijen, podnosilac zahteva može da pokrene postupak za rešenje spora u skladu sa Pravilnikom o rešavanju sprova. Ako je operator sistema odbio zahtev, snabdevač može da pokrene postupak rešenja spora u ime potrošača, u skladu sa članom 6.2.

Član 16

Ugovor o snabdevanju

- 16.1 Ugovor o snabdevanju mora da bude urađen u skladu sa Prilogom C, koji može da bude modifikovan ili dopunjen na predlog snabdevača uz pristanak potrošača.
- 16.2 Ugovor o snabdevanju stupa na snagu u roku koji nije duži od pet (5) kalendarskih dana od dana potpisivanja od strane snabdevača i potrošača posle dobijanja obaveštenja o prihvatanju priključka od strane operatora sistema.
- 16.3 Dan otpočinjanja ugovora o snabdevanju mora da bude dostavljen potrošaču i operatoru sistema u pisanom obliku. Ovlašćeni predstavnik operatora sistema mora da učestvuje u puštanju novog priključka i da da pisano odobrenje za početak napajanja. Pozicije brojila kao sto je ranije dogovoreno fiksiraju predstavnik snabdevača, mrežnog operatora i potrošača.
- 16.4 Za izmenu postojećeg ugovora o snabdevanju, primenjuje se postupak iznet u Članu 15 u vezi sa Članom 8.

Član 17

Ugovorni odnos u slučaju snabdevanja gradskim grejanjem

- 17.1 Kod gradskog grejanja, potrošač – ugovorna strana se smatra vlasnikom ili autorizovanim korisnikom objekata koji su opremljeni podstanicama i sekundarnom unutrašnjom mrežom.

- 17.2 U slučaju zdanja sa više stanova koja se sastoje od nekoliko (u broju) individualnih stanova, koji su krajnji korisnici grejanja, potrošač – ugovorna strana nabavljača – će se smatrati bilo koji legalni entitet koji vrši dužnosti administracije kuće (npr. Domar, kućni savet itd.)koji će biti oformljeni u buducnosti.
- 17.3 Do osnivanja administratora u zdanjima sa više stanova, svaki vlasnik stana će se smatrati potrošačem-ugovornom stranom nabavljača.

Član 18 **Obaveza snabdevanja**

- 18.1 Javni snabdevač je obavezan da snabdeva energijom bilo kog nekvalifikovanog potrošača koji se nalazi u oblasti pokrivenoj njihovom licencom za snabdevanje koji je propisno priključen na mrežu u skladu sa sporazumom o priključivanju i na osnovu odredaba ugovora o snabdevanju i koji je subjekat članova 7,8,10 i 11, sem u slučaju napomenutom u Članu 15.2.
- 18.2 Ista obaveza važi za snabdevanje kvalifikovanih potrošača koji su iz bilo kog razloga ostali bez snabdevanja od svog snabdevača i koji žele da ih energijom snabdeva javni snabdevač u skladu sa Pravilnikom o licenciranju. Prikadnost je potrebna kada se usaglasava sa članovima 7,8,10 i 11.

POGLAVLJE 6 **PRISTUP IMOVINI**

Član 19 **Pristup imovini**

- 19.1 Potrošač je obavezan da dozvoli pristup svojoj imovini ili prostorijama predstavnicima mrežnog operatora/snabdevača u cilju očitavanja, testiranja, provere, instalacije, održavanja i opravke brojila, priključaka i odgovarajuće opreme na način predviđen u Članovima 27. i 28. Zakona o energetici.
- 19.2 Ako potrošač ne dozvoljava pristup mernoj opremi u cilju očitavanja čak i pošto dobije pisano obaveštenje, isporučena energija biće obračunata prema potrošnji u prethodnom uporedivom periodu kao što je predviđeno u članu 19.5 Pravila o Isključivanju ili prema količinama koje su dogovorene da budu isporučene u relevantnim periodima koje ne mogu biti manje od predviđenih u datom clanku.
- 19.3 Neopravdano i ponovljeno odbijanje potrošača da dozvoli pristup svojoj imovini može da bude kažnjeno prema odredbama Pravilnika o isključivanju.

POGLAVLJE 7 **MERENJE, FAKTURISANJE I NAPLATA**

Član 20

Očitavanje brojila

- 20.1 Snabdevač (ili operator sistema) može ponistiti citanje brojioca nabavljacima ili drugoj ugovornoj strani, ako postoji sporazum između operatora sistema i snabdevača, koji je obavezan da obezbedi tačno i redovno očitavanje brojila u skladu sa Mernim kodeksom.
- 20.2 Na zahtev potrošača lice iz Člana 20.1 je obavezno da mu dostavi bilo koju informaciju u vezi sa rezultatima očitavanja brojila.

Član 21

Ispitivanje brojila

- 21.1 Na zahtev snabdevača ili potrošača, u zavisnosti od slučaja, i uvek kada se to smatra potrebnim, mrežni operator je obavezan da ispita brojilo. Ispitivanje i postupak ispitivanja brojila su predviđeni u Mernom kodeksu.
- 21.2 U slučaju kada funkciju nabavke i mreznog operatera vrsi isti entitet, tada je entitet koji vrsi dužnost nabavke i mreznog operatera obavezan da testira brojilo po zahtevu potrošača.
- 21.3 Operator sistema je dužan da nadje bilo kakav nalaz u vezi sa tačnošću testiranih brojila Nabavljaču radi izbegavanja komercijalnih gubitaka gde je moguće, u skladu sa principima ovog pravila i Pravila o Isključivanju i Metodologiji koje je podneo Operator Sistema i koje je usvojeno od RUE.

Član 22

Fakturisanje

- 22.1 Snabdevač je obavezan da obezbedi da potrošačima budu dostavljeni računi za utrošenu energiju i druge troškove u skladu sa vrstom tarife koju je izabrao potrošač.
- 22.2 Fakturisanje utrošene energije treba da bude izvršeno na osnovu tarifa koje je usvojila RUE u skladu sa Pravilnikom o cenama i tarifama i na osnovu očitanih mernih podataka koje je prikupio snabdevač ili operator sistema za svaki period fakturisanja koji je dogovoren u ugovoru o snabdevanju.
- 22.3 U slučaju bilo kakve greške koja rezultira netačnim čitanjem brojila koje prouzrokuje nekorektno fakturisanje, nabavljač treba uraditi sva potrebna regulisanja u sledećem računu. Može biti mnogo više od netačnog **postavljanja brojila** što prouzrokuje nekorektno fakturisanje.
- 22.4 U slučaju bilo kakve greške koja rezultira nepravilnim citanjem podataka na brojilu što prouzrokuje nepravilnu naplatu, nabavljač treba uraditi sve potrebne promene u sledećem računu. Može biti mnogo toga sem nepravilnog čitanja što prouzrokuje nekorektnu naplatu. Računi se šalju na adresu potrošača koja je naznačena u ugovoru o snabdevanju. Ako nema adrese ili je ona netačna, ili ako potrošač ne stanuje više na navedenoj adresi, snabdevač

dostavlja račun na fizičku lokaciju gde je došlo do potrošnje dotične energije. Ukoliko potrosac i dalje ne placa racune u skladu sa Ugovorom Nabavke, operator sistema po instrukciji snabdevača isključuje sa mreže mesto na kojem je energija utrošena u skladu sa Pravilom o Isključivanju usvojenim od strane RUE.

- 22.5 Uvek kada je to opravdano, snabdevač može da izvrši dostavljanje računa ili obaveštenja **ostavljanjem** računa ili obaveštenja na vidljivom mestu na samom mestu ili u neposrednoj blizini fizičke lokacije gde je utrošena ta energija.
- 22.6 U računima mogu odvojeno da budu prikazane naknade za utrošenu energiju od svih drugih naknada, uključujući i naknade za korišćenje mreže. Snabdevač mora da dostavi standardni obrazac i standardizovani sadržaj svog obrasca RUE-u na razmatranje i odobravanje pre nego što počne da ga dostavlja potrošačima.

Član 23 **Garantni depozit**

- 23.1 Kada se radi o komercijalnim potrošačima i domaćinstvima koji svoje račune ne izmiruju redovno, snabdevač ima pravo da traži garantni depozit.
- 23.2 Garantni depozit sastoji se od adekvatne garancije koja pokriva procenjene buduće naknade za snabdevanje energijom u iznosu od jedne šestine procenjenog fakturisanog iznosa u periodu od dvanaest meseci prema tarifi koja važi u tom periodu. Garantni depozit treba da pokrije buduće troškove u periodu od 2 meseca
- 23.3 Garantni depozit mora da bude plaćen u gotovini ili preko bankovnog računa.
- 23.4 Garantni depozit biva vraćen potrošaču posle raskida ugovora o snabdevanju i nakon poravnanja neizmirenih potraživanja, ako ih ima, u periodu od mesec od dana raskida.

Član 24 **Plaćanje računa**

- 24.1 Plaćanje računa i garantnih depozita vrši se gotovinskom uplatom u određenim lokalnim centrima za naplatu snabdevača, svakog radnog dana u toku propisanog radnog vremena, ili na druge načine koji su naznačeni u ugovoru o snabdevanju.
- 24.2 U slučaju uplate u gotovini, snabdevač izdaje priznanicu potrošaču. Primalac naplate će održavati zapisnik, informacije o uplatama i u vezi sa kakvom vrstom i od koga primljenom uplatom za period od najmanje 3 godine.
- 24.3 Snabdevači moraju da usvoje postupke za fakturisanje i da ih dostave RUE-u na razmatranje i odobravanje.

- 24.4 Postupci moraju da sadrže period od dana podnošenja računa do dana uplate računa, kao i rok koji je dozvoljen posle isteka tog perioda pre nego što počne da se primenjuje kamata zbog neplaćanja iz Člana 25.
- 24.5 Period od podnošenja računa potrošaču za sve važeće naknade pa do dana kada trebaju da plate račun, ne može da bude kraći od petnaest (15) dana.
- 24.6 Rok koji je dozvoljen posle isteka perioda predviđenog za plaćanje računa, posle kojeg počinje da se primenjuje bilo koja kaznena kamata, ne može da bude manje od dvadeset (20) dana od dana isteka perioda predviđenog za plaćanje računa.
- 24.7 Nedobijanje računa ne oslobađa potrošača obaveze da izvrši uplatu.
- 24.8 Podnošenje bilo koje žalbe u vezi sa tačnošću računa ne suspenduje obavezu potrošača da plati račun, pri čemu se od potrošača traži da uplatu izvrši u skladu sa Članom 19.5 Pravilnika o isključivanju sa mreže.

Član 25

Posledice neplaćanja

- 25.1 U slučaju neplaćanja računa, snabdevač ima pravo da u bilo koje vreme iz garantnog depozita potrošača nadoknadi iznos zaostalog duga. U tom slučaju, snabdevač može da zahteva od potrošača da položi dodatni garantni depozit.
- 25.2 U slučaju neplaćanja računa van dozvoljenog perioda naznačenog u članu 24.6, potrošač je obavezan da plati kamatu na dospeli iznos prema stopi od XX% mesečno, bez prejudiciranja prava snabdevača da nametne kazne za neplaćanje prema bilo kojoj kaznenoj klauzuli iz ugovora o snabdevanju. Skala interesa treba biti usvojena od RUE za svaku fiskalnu godinu po podnesenim zahtevima od nabavljača.
- 25.3 Snabdevač koristeći svoje diskreciono pravo može da odobri potrošaču plaćanje u mesečnim ratama zaostalog duga, bez prejudiciranja odgovornosti potrošača da plati kamatu sve do potpunog izmirenja duga.
- 25.4 Radi izbegavanja sumnje, nabavljač bi isto tako trebao imati na raspolaganju sva druga zakonska sredstva po Zakonu na snazi, uključujući ali ne i limitirajući pravo na povraćaj eksekucije i drugih troškova za bilo kakvu uradjenu proceduru, pravo da nametne zaplenu bilo kakvog imanja koje je u vlasništvu potrošača i da zapleni bilo kakva dobra i da prisvoji bankovni račun potrošača ili platu ili druga plaćanja potrošača.
- 25.5 Nabavljač može dati podatke drugoj instituciji radi poboljšanja skale plaćanja ili shodno zahtevu autorizovanim institucijama u skladu sa Zakonom. U slučaju predaje ili obezbeđivanja podataka o potrošaču nabavljač mora poštovati pravo potrošača na poverljivost koje je naznačeno u Zakonskim propisima.

Član 26 **Isključivanje u slučaju neplaćanja**

Isključivanje sa mreže zbog neplaćanja može da bude izvršeno samo kao poslednja mera prema odredbama Pravilnika o isključivanju sa mreže.

Član 27 **Dokumentacija u vezi sa ugovorima o snabdevanju**

Snabdevači su obavezni da vode propisnu dokumentaciju o:

- a) potpisanim sporazumima o priključivanju potrošača uvek kada je potrebno da se ima poseban sporazum van ugovora o snabdevanju
- b) podnetim zahtevima za priključivanje;
- c) zahtevima za izmenu ugovora o priključivanju (povećanje kapaciteta ili promena grupe tarife);
- d) zaključenim, izmenjenim i raskinutim ugovorima o priključivanju;
- e) fakturisanju, planskim i neplanskim prekidima u napajanju i usklađenosti sa zahtevima kvaliteta;
- f) bilo kojim relevantnim podacima prema odredbama drugih primenljivih pravilnika.

POGLAVLJE 8 **NEZAKONITA POTROŠNJA ENERGIJE**

Član 28 **Neovlašćena potrošnja, krađa ili intervencije na priključcima i brojlama**

- 28.1 Smatraće se da potrošač neovlašćeno troši energiju kada on koristi energiju na način iznet u Članu 5.1 Pravilnika o isključivanju sa mreže.
- 28.2 Smatraće se da je potrošač vršio nedozvoljene intervencije na brojilu kada on to radi onako kako je izneto u Članu 5.2 Pravilnika o isključivanju sa mreže.
- 28.3 Smatraće se da je potrošač trošio energiju do koje je došao krađom energije ako je on trošio energiju onako kako je izneto u Članu 5.3 Pravilnika o isključivanju sa mreže.
- 28.4 Potrošači ne smeju da menjaju priključke ili mernu opremu i uređaje, niti da utiču na njih, i obavezni su da bez odlaganja obaveste mrežnog operatera o bilo kojoj šteti do koje dođe na priključcima i mernim uređajima i opremi čim to primete.
- 28.5 Ako početak neovlašćenog trošenja energije, intervencija na mernoj opremi li krađa energije ne mogu da budu utvrđeni, smatraće se da je neovlašćena potrošnja trajala 12 meseci od dana kada je potrošač potpisao ugovor o snabdevanju za domaćinstva i 24 meseci za potrošače koji nisu

domaćinstva, ili od dana poslednje kontrole, dok je instalacija bila u dobrom stanju, u zavisnosti koji od ovih datuma pada ranije.

28.6 Bez prejudiciranja nadležnosti RUE da izriče kazne prema Članu 57. Zakona o energetskom regulatoru i prema bilo kojoj građanskoj ili krivičnoj odgovornosti, bilo koja šteta prouzrokovana gore pomenutim aktivnostima može da bude kažnjena prema odredbama Pravilnika o isključivanju sa mreže.

28.7 Snabdevač mora da podnese na razmatranje RUE-u svoje postupke za identifikaciju i reagovanje u slučaju krađe energije od strane neregistrovanih potrošača. Postupci moraju najmanje da predviđaju prijavu krađe, identifikaciju neovlašćenog potrošača, očekivane napore na obračunu i naplati potrošene energije i potencijalne pravne mogućnosti.

Član 29

Plaćanje nadoknade potrošačima koji redovno ispunjavaju svoje obaveze

29.1 U slučaju da snabdevač ne ispoštuje postupak isključivanja predviđen Pravilnikom za isključivanje sa mreže, potrošači koji zbog toga trpe negativne posledice a koji redovno ispunjavaju svoje obaveze, imaju pravo da dobiju nadoknadu od snabdevača za direktnu ili indirektnu štetu koja je nastala kao posledica takvog postupka.

29.2 Snabdevač mora da podnese na razmatranje RUE-u postupak za takvu nadoknadu.

POGLAVLJE 9 ZAVRŠNE ODREDBE

Član 30

Službeni jezik Pravilnika

Ovaj Pravilnik je objavljen na albanskom, srpskom i engleskom jeziku. U slučaju bilo kog spora, verzija na engleskom jeziku ima prednost.

Član 31

Izmene i dopune – Panel za snabdevanje energijom

31.1 RUE može da izmeni i dopuni ovaj Pravilnik ako to smatra potrebnim. Energetska preduzeća su obavezna da obaveste potrošače o izmenama i dopunama ovog Pravilnika na propisan način i na sve odgovarajuće načine.

31.2 RUE može da osnuje Panel za snabdevanje energijom kao stalno telo oformljeno da razmatra i raspravlja o predlozima u vezi izmena ovog Pravilnika. RUE može koristeći svoje diskreciono pravo da odlučuje o sugestijama Panela za snabdevanje energijom.

31.3 U Panel za snabdevanje energijom ulaze potrošači ili njihovi predstavnici kao i predstavnici snabdevača i bilo koji drugi članovi koje odredi RUE.

Član 32

Prelazne odredbe

- 32.1 U roku od *tri (3)* meseca od usvajanja ovog Pravilnika, javni snabdevač u ime potrošača mora da podnese operatorima prenosnog i distributivnog sistema zahtev za priključivanje svih postojećih potrošača.
- 32.2 U periodu od *narednih tri (3)* meseca od podnošenja zahteva za priključivanje, javni snabdevač mora da realizuje odredbe **Člana 10** i potpiše sa operatorom sistema sporazum o jednom priključku za sve postojeće potrošače. Pre nego takav dogovor stupi na snagu, operator sistema treba nastaviti sa pružanjem usluga postojećim potrošačima pod istim uslovima koji su bili pre stupanja na snagu ovog Pravilnika.
- 32.3 U periodu od šest (6) meseci od usvajanja ovog Pravilnika, snabdevač toplotnom energijom mora da potpiše sa svim potrošačima ugovor o snabdevanju.
- 32.4 Snabdevač može da pruža privremene usluge potrošaču i može da zahteva da potrošač snosi sve troškove instalacije i prekida pružanja usluga iznad vrednosti opravke i korišćenja. Trajanje privremene usluge mora da bude naznačeno u važećim tarifama koje je odobrila RUE.
- 32.5 U vremenskom periodu iz Člana 32.1 snabdevač mora da podnese pisani izveštaj RUE-u o pridržavanju odredbi Člana 38.3 Zakona o električnoj energiji.
- 32.6 U slučaju ne ispunjavanja obaveza, RUE ima pravo da izrekne kazne propisane u Članu 57. Zakona o energetske regulatoru snabdevaču ili operatoru sistema zbog toga što nisu ispunili obaveze predviđene ovim Pravilnikom, Zakonom o električnoj energiji i drugim važećim propisima.
- 32.7 Operatori sistema moraju čim to bude praktično izvodljivo, ali ne kasnije od sto dvadeset (120) kalendarskih dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika, da pripreme Metodologiju obračuna naknada za priključak i da je podnesu RUE-u na odobravanje.
- 32.8 Operator sistema transmisije mora u roku od sto dvadeset (120) kalendarskih dana, cetiri (4) meseca od usvajanja ovog Pravilnika da podnese RUE-u standardne obrasce za sledeće sporazume:
- a) **Sporazum o priključivanju na prenosni sistem;**
  - b) **Okvirni sporazum o Tržišnim pravilima**, za korišćenje prenosnog i distributivnog sistema.
- 32.9 Disuributivni sistem treba da, unutar (120) kalendarskih dana od dana prihvatanja ovog Pravilnika, podneti u RUE standardne forme
- a) **Sporazuma o priključivanju na distributivni sistem.**

Član 33

Kazne

- 33.1 U slučaju kada snabdevač ne ispuni svoju obavezu da potpiše sporazum o priključivanju sa operatorom sistema u ime potrošača, ili ako ne snabdeva potrošače u skladu sa ugovorom o snabdevanju, RUE ima pravo da takvom snabdevaču izrekne kazne propisane u Članu 57. Zakona o energetsom regulatoru.
- 33.2 Odstupanje od određenih odredbi ugovora o snabdevanju može da bude dozvoljeno u slučajevima kada snabdevač dostavi RUE-u obrazloženje kojim može da dokaže da nije bilo moguće ispunjavanje tih zahteva i predlaže mere i postupke za otklanjanje tih ograničenja.

Član 34

Stupanje na snagu

- 34.1 Ovaj Pravilnik stupa na snagu na dan kada ga usvoji Bord RUE i kada bude objavljen na internet stranici RUE, osim ako je drugačije naznačeno.
- 34.2 Dispozicije i odredbe bilo koje uredbe, naređenja ili pravilnika izdatih pre ovog Pravilnika koje nisu u skladu sa dispozicijama ovog Pravilnika moraju da budu odmah zamenjene.
- 34.3 Na zahtev energetskih preduzeća koja posluju u vreme donošenja ovog Pravilnika, RUE može da odobri izuzeće od obaveza pridržavanja određenih odredbi ovog Pravilnika za utvrđeni vremenski period. Bilo koja takva odluka RUE biće objavljena na internet stranici RUE.

Referentni dokumenti

- 1.Kod o električnoj mreži ili referentni kod
- 2.Tehnički i Operativni Kodeks
- 3.Tržišna pravila
- 4.Pravila debate, Procedure Odredjivanja
- 5.Metodologija Naplate Povezivanja
- 6.Tarifna Metodologija
- 7.Metricni Kod

Dodatni potrebni dokumenti

- 1.Zakon o Regulativnosti Energije
- 2.Zakon o Elektricnoj Energiji
- 3.Konačno Pravilo o Isključenju

Buduce akcije

1.Pregled Tarifa, član 30.4 – privremene usluge

Predsedavajući Borda RUE:

_____
Članovi Borda:

_____
_____
_____
_____

Ova aplikacija je s subjektom za zahteve o:

1. Zakona o električnoj energiji

2. Pravilima o opštim uslovima za nabavku energije

PRILOG A: ZAHTEV ZA PRIKLJUČAK I SNABDEVANJE

1) *Domaćinstvo*

Novi priključak/ Promena postojećeg sporazuma o snabdevanju

(Precrtajte deo na koji se ne odnosi zahtev)

Za registracioni broj (snabdevača) _____

_____

Molim vas da izvršite priključak ovde opisanih prostorija na električnu mrežu/ grejnu mrežu/mrežu prirodnog gasa. *(Precrtajte deo na koji se ne odnosi zahtev)*

1. Podnosilac zahteva:

a) Ime: _____

b) Broj lične karte: _____

c) Predstavnik *(ako je primenljivo)*: _____

d) Adresa: _____

e) Telefon: _____

f) E-mail: _____

g) Vlasnik / ovlašćeni korisnik prostorija

(Precrtajte deo na koji se ne odnosi zahtev)

2. Predstavnik podnosioca zahteva

a) Ime: _____

b) Pravni zastupnik *(ako je primenljivo)*: _____

c) Adresa: _____

e) Telefon: _____

f) E-mail: _____

3. Opis prostorija za koje se traži priključak:

a) Ulica: _____

b) Broj: _____

c) Mesto /selo: _____

d) Poštanski broj: _____

e) Vlasnik: _____

f) Ovlašćeni korisnik prostorija *(ako je primenljivo)*: _____

_____

(g) Izgrađeni deo prostorija/ parcela: _____

4. Tehnički podaci:

Vrsta prebivalista koje treba biti povezano: Agrikulturalno, Domacinstva, Komercijalno

- a) Postojeći dozvoljeni kapacitet prebivalista (ukoliko ga ima). Novi kapacitet koji se zahteva ovom aplikacijom. Instalirani kapacitet _____ kW
- b) Površina prostorija _____ m²:
- c) Opis prostorija:
- Podrum _____ m²
  - Dnevna soba _____ m²
  - Kuhinja _____ m²
  - Spavaća soba _____ m²
  - Ostale prostorije _____ m²
(racunanje po stanu ukoliko je potrebno)
  - Lokacija podstanice _____ m² (za gradsko grejanje)
(racunanje po stanu ukoliko je potrebno)
- d) Podaci o kapacitetu i potrošnji energetske opreme koja će biti priključena:
-
- e) Naznaci parametre potrosacevog sekundarnog sistema/instalacija unutrašnjeg grejanja (za gradsko grejanje)

5. Izabrana tarifna kategorija _____

6. Neizmirena potraživanja:

- a) Da li postoje bilo koja neizmirena potraživanja u vezi sa električnom energijom u oblasti koju pokriva nosilac licence koja se vode na ime podnosioca zahteva:
Da/ Ne (*Ako je odgovor "Da" navedite podatke o tome*)
-
- b) Da li postoje bilo koja neizmirena potraživanja u vezi sa prostorijama čiji se priključak na mrežu zahteva:
Da/ Ne (*Ako je odgovor "Da" navedite podatke o tome*)
-

7. Ovim izjavljujem da su informacije date u ovom zahtevu koliko je meni poznato tačne.

8. Prilažem sledeću dokumentaciju:

- a) dokumentovani dokaz vlasništva /ovlašćenje za korišćenje prostorija
- b) dokumentovani dokaz o pravnom zastupanju
- c) dokumentovani dokaz o ovlašćenju za podnošenje ovog zahteva
- d) skica lokacije objekta, sa prikazanim mestom priključka na mrežu
- e) planove podstanice i instalacije unutrašnjeg grejanja (za gradsko grejanje)
- f) oficijelnu priznanicu o uplati naknade za aplikaciju

9. Potpis podnosioca zahteva/ Ovlašćeni potpisnik:

Ime:

Datum:

Mesto:

10. Potpis vlasnika prebivalista gde je naznačeno u 1.g da je aplikant novi vlasnik:

Ime:
Potpis:
Datum:
Mesto:

2) Kategorija potrošača koji nisu domaćinstva

Novi ugovor o snabdevanju/ Promena postojećeg ugovora o snabdevanju
(*Precrtajte deo na koji se ne odnosi zahtev*)

Za registracioni broj (snabdevača): _____

_____

**Molim vas da obezbedite snabdevanje električnom energijom/grejanjem/prirodnim gasom ovde
opisanih prostorija.**

(*Precrtajte deo na koji se ne odnosi zahtev*)

1. Podnosilac zahteva:

- a) Naziv: _____
- b) Pravni zastupnik (ako je primenljivo): _____
- c) Poslovni registracioni broj: _____
- d) Vrsta poslovne aktivnosti: _____
- e) Adresa: _____
- f) Broj telefona: _____
- g) E-mail: _____
- h) Vlasnik/ovlašćeni korisnik prostorija
(*Precrtajte deo na koji se ne odnosi zahtev*)

2. Predstavnik podnosioca zahteva

- a) Ime: _____
- b) Pravni zastupnik (ako je primenljivo): _____
- c) Adresa: _____
- d) Telefon: _____
- e) E-mail: _____

3. Opis prostorija za koje se traži priključak:

- a) Ulica: _____
- b) Broj: _____
- c) Mesto /selo: _____
- d) Poštanski broj: _____
- e) Vlasnik: _____
- f) Ovlašćeni korisnik prostorija (*ako je primenljivo*): _____
- g) Izgrađeni deo prostorija/ parcela: _____

4. Tehnički podaci:

Potrebni Kapacitet

a) _____ kW

b) Opis korišćenja i površine sprata koji će biti snabdeven ovom vezom

_____

c) Instalirani Kapacitet _____ kWatts (gradsko grejanje):

d) Naznaci parametre potrosacevog sekundarnog sistema/instalacija unutrasnjeg grejanja (za gradsko grejanje)

e) podaci o kapacitetu i konzumiranju energetske opreme koja će biti povezana:

f) Opis prebivalista i površina

5. Izabrana tarifna kategorija

6. Neizmirena potraživanja:

a) Da li postoje bilo koja neizmirena potraživanja u vezi sa električnom energijom u oblasti koju pokriva nosilac licence koja se vode na ime podnosioca zahteva:

Da/ Ne (*Ako je odgovor "Da" navedite podatke o tome*)

_____

b) Da li postoje bilo koja neizmirena potraživanja u vezi sa prostorijama čiji se priključak na mrežu zahteva:

Da/ Ne (*Ako je odgovor "Da" navedite podatke o tome*)

7. Predviđeno korišćenje priključka

(Kategorije)

8. Molimo vas da u Ponudu za priključivanje unesete mod i vrstu mernih uređaja

9. Ovim izjavlujem da su informacije date u ovom zahtevu koliko je meni poznato tačne.

10. Ovim zahtevam / ne zahtevam zaključivanje dopunskog sporazuma koji predviđa posebne uslove u vezi održavanja priključka na licu mesta:

(Datum do kojeg je veza/poboljšanje kapaciteta traženo. Maksimalno dozvoljeno vreme i.e. OUSE Članovi 4.3 i 8.7 za postizanje sporazuma uključujući i dan konekcije je 90 kalendarskih dana – 3 meseca).

(*Prećrtajte deo na koji se ne odnosi zahtev*)

11. Prilažem sledeću dokumentaciju:

a) Dokumentovani dokaz o vlasništvu / ovlašćenju za korišćenje prostorija

b) Dokumentovani dokaz o Sporazumu o udruživanju/Odluka suda /Kopija spiska deoničara

c) Dokumentovani dokaz o pravnom zastupanju

d) Dokumentovani dokaz o ovlašćenju za podnošenje ovog zahteva

e) Skica lokacije objekta, sa prikazanim mestom priključka na mrežu

f) Priznanica o uplati naknade za podnošenje zahteva

12. Potpis podnosioca zahteva/ovlašćenog potpisnika:

Ime:

Datum:

Mesto:

PRILOG B: PONUDA ZA PRIKLJUČIVANJE (PODNOŠI SE SNABDEVAČU)

Operator sistema: _____

Registracioni broj zahteva: _____

Ime potrošača: _____

Adresa potrošača: _____

Snabdevač: _____

1. Ova ponuda za priključivanje je integralni deo predloženog sporazuma o priključivanju.

2. Predloženo tehničko rešenje:

ii. Mesto priključivanja: _____

iii. Opis potrebnih tehničkih aranžmana i uređaja koji će biti korišćeni za priključivanje:

_____
_____
_____

iv. Planirani datum priključivanja: _____

v. Dozvoljeni napon, snaga i energija: _____

3. Troškovi priključka:

_____

4. Opis mernih i zaštitnih uređaja i opreme koji će biti instalirani:

_____
_____
_____

5. Pitanja koja se odnose na korišćenje sistema:

i. Vrsta tarife koja je na raspolaganju za korišćenje sistema:

_____

ii. Način plaćanja i krajnji rok za plaćanje troškova i naknada za korišćenje mreže:

_____

6. **Krajnji rok za prihvatanje ponude za priključivanje i za predlog alternativnih tehničkih rešenja:**

(Ti krajnji rokovi ne mogu da budu kraći od petnaest (15) radnih dana od dana dostavljanja ponude za priključivanje):

_____

PRILOG C: UGOVOR O SNABDEVANJU

Snabdevač: _____
Ime i adresa potrošača: _____
Mesto snabdevanja i mesto razgraničenja: _____
Nivo kapaciteta i garantovani kapacitet: _____
Grupa potrošača: _____
Datum otpočinjanja snabdevanja energijom: _____
<i>(Najkasnije šest dana od dana zaključivanja ugovora o snabdevanju)</i>
Vrsta tarife: _____
Period fakturisanja: _____
Način obračuna i dostavljanja računa <i>(paušalna vrednost, telemetrija, lokalno očitavanje brojila)</i>
Garantni depozit <i>koji pokriva očekivane buduće naknade za snabdevanje energijom u periodu od (2) meseca (ako je primenljivo):</i>
_____

Član 1 Prava i obaveze potrošača

Bez prejudiciranja bilo koje odredbe bilo kojeg važećeg pravilnika, potrošači imaju sledeća prava i obaveze:

- pravo da dobijaju energiju onako kako je naznačeno u ugovoru o snabdevanju i u sporazumu o priključivanju (ako je primenljivo);
- pravo da tu energiju koriste u skladu sa ugovorom o snabdevanju i obavezu da izbegavaju da uzrokuju bilo kakvo narušavanje toka energije;
- obavezu da plaćaju utrošenu energiju u skladu sa očitanim vrednostima sa mernih uređaja i da plaćaju naknadu za korišćenje mreže prema primenljivim tarifama;
- da brzo informiše nabavljača u slučaju bilo kakvih promena relevantnih detalja kao što su: adresa, VAT, autorizovana osoba itd;
- Da ne prekrši bilo koju proviziju Člana 5 Pravilnika o isključenju i ponovnom uključenju potrošača u energetsom sektoru Kosova (Neautorizovana potrošnja, Kradja ili greške na brojiocu).

Član 2 Prava i obaveze snabdevača

Snabdevač ima sledeća prava i obaveze:

- obavezu da snabdeva potrošača energijom u dogovorenoj količini, na određeni dan i u određeno vreme, ili kontinualno, prema odredbama ugovora o snabdevanju ili prema drugim važećim pravilima i propisima;

- b) obavezu da obezbedi tačno fakturisanje utrošene energije;
- c) pravo da mu bude plaćena fakturisana energija;
- d) obavezu da obavesti potrošača o bilo kom razlogu za prekid napajanja;
- e) obavezu da ponovo uspostavi tok energije posle prestanka razloga koji su doveli do prekida u napajanju;
- f) obavezu da ispunjava zahteve kvaliteta za isporučenu energiju;
- g) pravo da prikuplja i prati podatke koji se odnose na potrošnju energije od strane potrošača.
- h) kompenzacija za bilo kakav kvar, gubitak, žalbu ili troškove koje potrošač prouzrokuje kao rezultat prekršaja Člana 5 Pravilnika o isključenju i ponovnom uključenju potrošača u energetsom sektoru Kosova (Neautorizovana potrošnja, Kradja ili greške na brojiocu). Suma te kompenzacije treba biti određena u skladu sa rasporedom predviđenih šteta koji će biti određen od strane nabavljača i odobren od RUE unutar vremenskog roka koji je u skladu sa Primenljivim Zakonom o Obavezama.

Član 3 **Čuvanje podataka**

- 3.1 Potrošač je svestan da nabavljač može čuvati lične podatke o njemu za svrhu administracije potrošačevog računa i obezbeđivanja usluga nabavljača po ugovoru i radjenju bilo kakvih dužnosti zatraženih od zakona i nabavljača radi ispunjavanja svojih zakonskih prava..
- 3.2 Ova zadržanost se može nastaviti i kada se potrošačev račun zatvori. Partikularno, potrošač je svestan da Pravilo 25 Pravilnik o Opštim Uslovima Nabavke Energijom odobrava nabavljaču da preda informacije nadležne institucije.

Član 4 **Garantni depozit (ako je primenljivo)**

- 4.1 Garantni depozit mora da bude plaćen u gotovini ili preko bankovnog depozita.
- 4.2 Na garantni depozit ne plaća se kamata u toku trajanja ugovora o snabdevanju.
- 4.3 Garantni depozit biće vraćen potrošaču tek posle raskida ugovora o snabdevanju i posle izmirivanja neizmirenih potraživanja, ako ih ima, u roku od mesec dana od dana raskida.
- 4.4 Ako garantni depozit ne bude vraćen u gore pomenutom roku, potrošač ima pravo na kamatu po stopi od (_____) % godišnje.

Član 5 **Obaveza kontinualnog napajanja**

Snabdevač je odgovoran za obezbeđivanje kontinualnog toka energije kroz priključno mesto bez prejudiciranja bilo kog člana ugovora koji se odnosi na vremenska ograničenja.

Član 6

Prekidi u napajanju

- 6.1 U slučajevima prekida u napajanju snabdevač je obavezan da ponovo uspostavi tok energije što je pre moguće i da preduzme sve odgovarajuće mere, uključujući uspostavljanje stalne službe za hitno reagovanje.
- 6.2 Na zahtev potrošača, snabdevač mora da mu dostavi raspoložive informacije u vezi sa trajanjem neplanskog prekida i očekivanim periodom potrebnim za ponovno uspostavljanje toka energije. Obaveza informisanja potrošača ne važi ako realno nije moguće obezbediti relevantne informacije, pri čemu snabdevač nije odgovoran za to, ili ako je napajanje već uspostavljeno.

Član 7 Neplanski prekidi

- 7.1 U slučajevima neplanskih prekida napajanja (od strane uređaja koji nisu praćeni) potrošači moraju odmah da obaveste snabdevača.
- 7.2 Snabdevač mora da obezbedi službu za hitno reagovanje u vremenskom periodu koji počinje od trenutka obaveštavanja o neplanskom prekidu a koji je utvrđen u Standardima kvaliteta pružanja usluga koje donosi RUE.

Član 8 Planski prekidi

Snabdevač mora da obavesti potrošače o bilo kom prekidu čije je procenjeno trajanje duže od minimalnog perioda predviđenog za planske intervencije u ugovoru o napajanju, najmanje dvadeset četiri (24) sata unapred od trenutka dobijanja obaveštenja od operatora sistema, osim ako se radi o vanrednoj situaciji. Informacije moraju da budu dostavljene na bilo koji način koji se smatra odgovarajućim u cilju obezbeđivanja maksimalnog publiciteta.

Član 9 Ograničenja u napajanju zbog mreže

- 9.1 U slučaju ograničenja u napajanju zbog situacije u mreži, snabdevač ima pravo da obezbedi potrošačima ograničenu količinu energije. U tom slučaju, snabdevač će učiniti sve što može da obavesti potrošače najmanje dvadeset četiri (24) sata unapred.
- 9.2 Primena prethodnog stava može da bude uzeta u razmatranje samo za slučajeve koji su opisani u Članu 33. Pravilnika o opštim uslovima snabdevanja energijom.

Član 10 Zahtevi u vezi kvaliteta napajanja energijom

Snabdevač mora da obezbedi napajanje električnom energijom u skladu sa zahtevima kvaliteta iznetim u važećim tehničkim kodeksima i primenljivim kvalitetom standarda usluga koje utvrđuje njegova licenca.

Član 11

Fakturisanje i naplata

U skladu sa Članovima 22. i 24. Pravilnika o opštim uslovima snabdevanja energijom.

Član 12 Kaznene odredbe

U skladu sa Članovima 25, 26 i 32.6 Pravilnika o opštim uslovima snabdevanja energijom.

Član 13 Rešavanje žalbi

- 13.1 Potrošač mora odmah da prijavi snabdevaču bilo koju žalbu u vezi sa pruženim uslugama ili u vezi sa fakturisanjem.
- 13.2 Žalbe podležu Pravilniku o postupcima rešavanja sporova.

Član 14 Raskid ugovora o snabdevanju

- 14.1 Potrošači mogu da raskinu ugovor o snabdevanju bez obrazloženja pošto ispune sve svoje obaveze koje proizilaze iz tog ugovora i pošto o tome u pisanom obliku obaveste snabdevača najmanje tri (3) dana unapred.
- 14.2 Snabdevač koji pruža usluge može da raskine ugovor o snabdevanju samo iz razloga i u skladu sa postupcima predviđenim u Pravilniku o isključivanju sa mreže.
- 14.3 Nabavljač ne bi trebao biti odgovoran za događaje koji su van njegove razumne kontrole, uključujući ali ne limitirajući na prirodne nepogode, poplave, požare, zemljotrese ili slično, akte autoriteta, udare, proteste, konflikte ili slične događaje.